

VOORBEELDPROGRAMMA 2018-2019

ONTMOETINGSHUIS

THEMA: MAAK JE EIGEN RAPIARIUM Spreuken over echte liefde/rapiarium, Boek 4, hoofdstuk 6, uit de Navolging van Christus (van Thomas a Kempis)

<u>Tijd</u>	<u>Activiteit</u>
18.30 uur	Welkom, kaars aansteken, Taizélied 'Waitforthe Lord', korte stilte
18.35	Warmemaaltijd en ontmoeting
19.30	Korte inleiding over thema: Aan de slag met een rapiarium (De nieuwe notitieboekjes en spreuken worden uitgedeeld.)
19.50	<u>Opdracht:</u> Schrijf je favoriete spreuk op in je nieuwe rapiarium (naam, datum). Schrijf er een korte eigen gedachte bij. Deel dit met iemand in een fluistergesprekje.
20.00 uur	Werkblad met spreuken over Liefde van Thomas a Kempis, lezen, herlezen, wijsheid zoeken, noteren, van een eigen gedachte voorzien. Welk woord/beeld uit de tekst raakt jou? Vertel... rondje
20.45	Afsluitende viering in kring rond klaargezette tafel (met kaars en waxinelichtjes). a. We zingen van het Taizélied 'Ubi caritas et amor' b. verstillig, er kan een waxinelichtje worden aangestoken c. kort gebed
21.00	Afronding en vertrek

INFO EN WERKMATERIAAL

Rapiarium (Latijn: *rapere* = **grijpen, snel opnemen**) is een verzameling van, door de schrijver voor eigen gebruik, snel op schrift gezette aantekeningen, spreuken en citaten.

De term wordt vooral gebruikt tegen de achtergrond van de spiritualiteit van de Moderne Devotie. Kenmerkend voor deze beweging is de tijd voor bidden, lezen en mediteren. Er wordt weleens gezegd dat zij *lazen met de pen* want bij het lezen noteerden ze fragmenten die een bijzondere indruk gemaakt hadden. De inhoud van dit individuele 'notitieboekje' diende als leidraad voor de geestelijke oefeningen: de ruminatio, het herkauwen met het hart, het gestaag overdenken van het gelezene, zodat uiteindelijk de genoteerde 'goede punten' een deel werden van het innerlijke leven.

Rapiaria bestaan dan ook meestal uit broksgewijze verzamelde teksten zonder veel onderlinge samenhang, dikwijls werden ze geschreven op stukjes papier of perkament of op wastabletten. Dergelijke persoonlijke rapiaria zijn uiteraard zelden bewaard gebleven. De meeste die wel zijn overgeleverd zijn waarschijnlijk werkjes waar de ideeën en fragmenten op een bepaalde manier werden geordend en overgeschreven in een boekje. Er zijn twee types bekend, het ene waar de teksten chronologisch, in de volgorde van de notitie, zijn opgeschreven, het andere waar ze zijn gerangschikt per thema of per auteur.

Heel vaak werd het rapiarium van een medebroeder bij diens overlijden vernietigd of met hem begraven, er zijn dus relatief weinig rapiaria bewaard gebleven. Een van de meest bekende rapiaria is het werk *De imitatione Christi* van [Thomas a Kempis](#) dat bestaat uit een herwerking door de auteur zelf van zijn rapiariumen waarschijnlijk van rapiaria van medebroeders.

Rudolf van Dijk zegt: Een rapiarium is een persoonlijk 'samenraapsel' van losse blaadjes of katernen met citaten, punten en excerpten om naar believen te herlezen, te overwegen, te bidden. Aan veel geschriften van moderne devoten liggen dergelijke 'geestelijke zakboekjes' ten grondslag.

Citaten over liefde:

- 1 Een bloem kan niet bloeien zonder zon, en de mens kan niet leven zonder liefde.
Max Müller
- 2 Als je wilt dat je bemind wordt, wees lief. Ovidius
- 3 Liefde is in essentie geestelijk vuur. Seneca
- 4 Liefde begint waar kennis ophoudt. Thomas van Aquino
- 5 Heb lief en doe wat je wilt. Augustinus

Opdracht: Schrijf op in je notitieboekje, rapiarium van ...naam
En een spreuk over liefde. Schrijf er een spreuk/ gedachte bij.

Nu liefdesspreuken van Thomas a Kempis:

Neem een spreuk uit de tekst hieronder, schrijf hem op, en kauw erop. Wat gaat er door je heen?

INNERLIJKE TROOST

BOEK 4 van de Navolging van Christus, door Thomas a Kempis
(vertaling van Hans Tissing) **HOOFDSTUK 6**

SPREUKEN OVER WARE LIEFDE

- 1 Mijn kind, ben jij al moedig en wijs, als het om liefhebben gaat?
- 3 Hoe is het gesteld met jouw liefde bij de minste of geringste tegenslag? Waar haal je dan je troost vandaan?
- 4 Zij die vol energie en moedig liefhebben weerstaan elke verleiding. Zij vertrouwen geen enkel sluw waanbeeld van welke vijand ook.
- 6 Wie wijs liefheeft, let niet op wat zijn geliefde precies geeft, maar op de liefde waarmee zij geeft.
- 7 Wie zuiver liefheeft, let meer op de genegenheid dan op de waarde van het geschenk. De beminde gever zelf maakt elk gave pas echt waardevol.
- 8 Wie nobel en voortreffelijk liefheeft, vindt pas echt rust in God. Daar kan geen enkel ander geschenk tegenop.
- 14 Houd je moedig vast aan je levensplan en richt je aandacht juist op God.
- 20 Geloof de oude vijand (d.w.z. de geest van de liefdeloosheid) niet. Stoor je niet aan hem, al probeert hij je nog zo vaak te strikken en te bedriegen.
- 27 De Heer is mijn licht en mijn heil. Waarom zou ik voor iemand bang zijn? (Psalm 27:1)